

Rejsevaneændringer i Rambøll og Dansk Industri

Undersøgelse af ændrede rejsevaner for medarbejdere i Rambøll og DI ved flytning til nye kontorer i Ørestad

Metroselskabet, juli 2011

1 Baggrund

I august 2010 valgte de to store virksomheder Rambøll og DI begge at flytte deres hoveddomicil til Ørestad. Rambøll flyttede fra kontorer i Brede og Virum, som ligger ca. 15 km nord for København samt fra et mindre kontor ved Nørreport, mens en del af DI flyttede fra Rådhuspladsen i Indre By. Metroselskabet har i den forbindelse været interesseret i at undersøge de ansattes rejsevaneændringer i disse to virksomheder fra før til efter flytning, for at klarlægge betydningen af de nye domicilers stationsnære placering ved Ørestad Metrostation.

Et link til et internetspørgeskema blev derfor blevet lagt ud på virksomhedernes intranet. De ansatte blev bl.a. spurgt til deres primære transportmiddel til arbejde, transporttiden og hvor de bor. Spørgeskemaet var tilgængeligt på internettet i januar og februar 2011.

Metroselskabet fik besvarelser fra ca. 25 % af de ansatte i Rambøll og lige over 50 % af de ansatte i DI, hvilket svarer til hhv. 403 og 208 besvarelser. På trods af, at ikke alle ansatte har besvaret spørgeskemaet, så formoder vi, at de der har besvaret det, giver et helhedsbillede af alle ansatte. Derfor vil der gennem dette notat blive refereret til 'de ansatte' som alle i virksomheden, og ikke kun dem der har besvaret spørgeskemaet.

Spørgeskemaet til undersøgelsen er vist i bilag 1. I spørgeskemaet kunne respondenterne afkrydse mere end ét primært transportmiddel og derfor kan den samlede andel være over 100 %.

I undersøgelsen kan man ikke skelne mellem hvilket kontor en medarbejder i Rambøll arbejdede i tidligere, men vi antager at svarprocenten er den samme for medarbejderne fra de tre forskellige kontorer, så resultaterne giver et retvisende gennemsnit.

2 Rejsevaner før flytningen

De to virksomheder havde tidligere meget forskellige beliggenheder mht. trafikale beliggenhed. Rambølls kontorer i Virum og Brede lå over 1 kilometer fra nærmeste S-togs station i Virum og 0,8-1 kilometer fra stationerne Brede og Ørholm på lokalbanen Jægersborg-Nærum. Rambøll havde desuden et mindre kontor tæt ved Nørreport station, men langt størstedelen af medarbejderne har haft kontor på de to adresser i Virum, hvortil der ikke var god tilgængelighed med kollektiv trafik.

Derimod boede DI ved Rådhuspladsen stationsnært med ca. 300 meter afstand til Hovedbanegården, hvorfra der er tog til hele landet og Hovedstadsområdet især, og med mange buslinjer til døren.

2.1 Dansk Industri

Medarbejderne i DI havde før flytningen allerede en god tilgængelighed til arbejdspladsen med kollektiv trafik, hvilket fik hele 54 % til at benytte bus, tog eller Metro på vej til arbejde, mens kun 14 % kørte i bil. Placeringen midt i byen har desuden fået mange af DI's medarbejdere til at cykle til arbejde - 47 % brugte cykel som et primært transportmiddel¹.

¹ Medarbejderne kunne afkrydse mere end et transportmiddel som "primært", og andelene summerer derfor ikke til 100 %. Besvarelser med mere end et transportmiddel kan tolkes både som kombinationsrejser på samme dag og som skiftende valg fra dag til dag.

De ansatte i DI havde i høj grad bosat sig nær arbejdspladsen, så 57 % boede under 10 km fra arbejdet, og de ansatte havde i gennemsnit 13 km til arbejde. Over halvdelen brugte under en halv time på at komme mellem hjemmet og kontoret. Den korte afstand til arbejdet har haft betydning for den store andel af cyklister og kollektiv rejsende.

2.2 Rambøll

Rejsevanerne for de ansatte i Rambøll før flytningen til Ørestad bar i høj grad præg af, at kontorerne nord for København, hvor størstedelen af medarbejderne har siddet, har været svært tilgængelige med kollektiv trafik. 66 % af medarbejderne havde bilen som et primært transportmiddel til arbejde, mens kun 17 % brugte kollektiv trafik. 32 % af medarbejderne cyklede til arbejdet, men kun 5 % har angivet både cykel og kollektiv trafik¹.

Ligesom medarbejderne i DI har Rambølls ansatte boet sig praktisk i forhold til arbejdet, så 53 % har haft mindre end en halv times transport fra hjemmet. 31 % boede inden for 10 km afstand til arbejde og gennemsnitsafstanden var knapt 18 km.

3 Rejsevaner efter flytning til Ørestad

Flytningen til Ørestad betød både for DI's og Rambølls ansatte, at de i gennemsnit fik længere til arbejdet både i rejsetid og i afstand. Til gengæld viser resultaterne, at den stationsnære placering af virksomhederne har haft markant positiv betydning for brugen af kollektiv trafik.

3.1 Dansk Industri

I DI steg de ansattes gennemsnitlige afstand mellem hjemmet og kontoret fra knap 13 km til næsten 19 km, hvilket også reflekteres i længere rejsetid for hele 73 %.

I indre by ved den tidligere placering på Rådhuspladsen har biltilgængeligheden og parkeringsforholdene været ringere end i Ørestad, mens begge placeringer har en rigtig god betjening med kollektiv trafik. De bedre forhold for bilister i Ørestad samt de øgede transportafstande kan være med til at forklare, at der har været en stigning i bilpendlere, som er gået op til 23 % fra 14 %. Hele 77 % bruger nu en form for kollektiv transport til arbejdet, mod 54 % før flytningen. Der har dermed været en fremgang i antallet af ansatte, der bruger kollektiv trafik på 43 %. Til gengæld er der et større fald i cyklister, hvilket kan forklares i den længere afstand¹. Tallene viser altså, at den nye stationsnære beliggenhed giver flere brugere af kollektiv trafik, men at det i høj grad er cyklister, der skifter transportmiddel, når afstandene stiger.

3.2 Rambøll

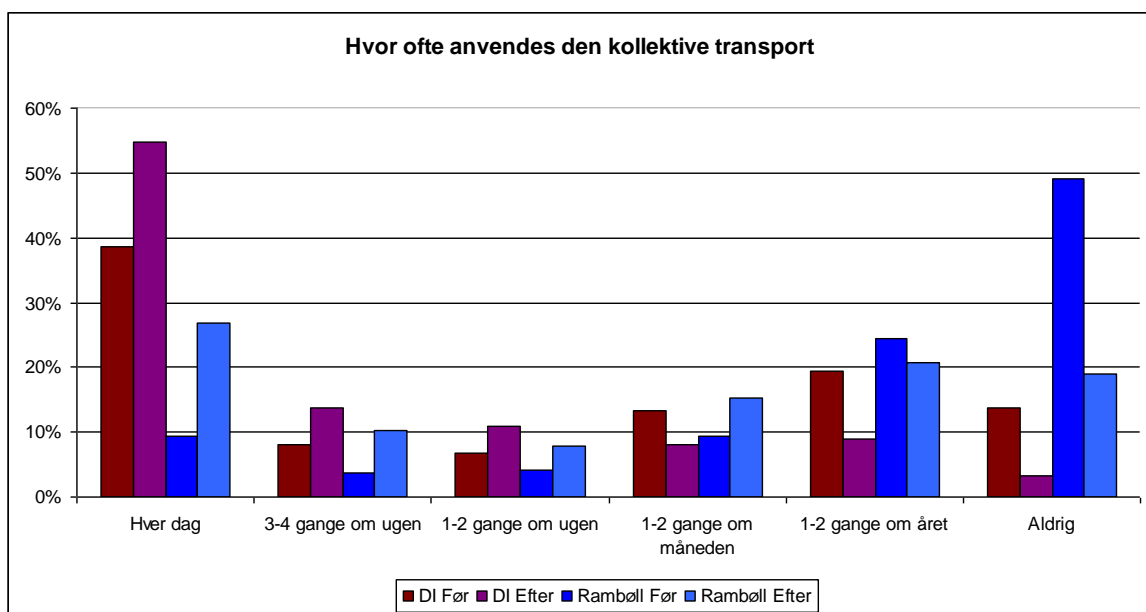
Rambølls ansatte har som noget særligt i Ørestad fået gratis parkering stillet til rådighed i de første tre år efter flytningen for at lette overgangen. Denne undersøgelse er foretaget ca. et halvt år efter indflytning, hvor ordningen altså har været i kraft. Den gratis parkering betyder at bilkørsel var mere attraktiv da undersøgelsen blev foretaget, end det vil være på lang sigt.

Afstanden til arbejdet steg fra 18 km til 23 km i gennemsnit, og 53 % har også angivet, at de nu bruger længere tid på transport, mens 28 % bruger kortere tid.

På trods af længere afstand og den gunstige ordning for bilisterne, så er andelen af bilister faldet fra 66 % til 55 %. Den mest markante ændring er dog, at 45 % af medarbejderne nu bruger kollektiv trafik mindst én gang om ugen mod 17 % tidligere¹. Dette er en fremgang på hele 164 %. Andelen, der bruger cykel er til gengæld faldet med ca. en tredjedel til 23 % fra 32 %.

4 Flere passagerer i kollektiv trafik

Som nævnt ovenfor benytter en markant større del af de ansatte kollektiv transport som primær transport efter flytningen til Ørestad. I undersøgelsen er medarbejderne endvidere blevet spurgt hvor hyppigt de benytter kollektiv transport, da spørgsmålet om primær transportmiddel kan sløre varierende vaner.

Figur 1: Denne figur illustrerer hvor stor en andel af de ansatte hos hhv. DI og Rambøll der anvender den kollektive transport før og efter flytningen til Ørestad.

Figur 1 illustrerer en klar tendens til, at efter flytningen til Ørestad anvender langt flere ansatte i begge virksomheder den kollektive transport dagligt eller ugentligt, og langt færre ansatte kun sjældent eller aldrig anvender den kollektive transport.

Både hos DI og Rambøll er der sket en mærkbar stigning i ansatte, der anvender den kollektive trafik hver dag eller flere gange om ugen. I DI er andelen, der hver dag tager kollektiv trafik steget fra 38 % til 55 %, og andelen af ugentlige brugere er gået fra 53 % til 79 %. En endnu mere markant stigning kan ses hos de ansatte i Rambøll, hvor 27 % nu bruger kollektiv transport hver eneste dag mod kun 9 % før flytningen. Andelen, der rejser med kollektiv transport mindst en gang om ugen er steget fra 17 % til 45 %. Den bedre betjening med kollektiv trafik til kontoret i Ørestad er altså slået kraftigt igennem for Rambølls medarbejdere.

Næsten 50 % af de ansatte hos Rambøll anvendte aldrig den kollektive transport til arbejde før flytningen, hvor tallet efter flytningen blot er 20 %. På samme måde falder DI's andel fra 13 % til 3 % fra før til efter flytningen. En del af de ansatte i DI, der aldrig anvendte kollektiv transport før, var cyklister. Nogle af disse cyklister mener sandsynligvis, at det er for langt at cykle til Ørestad hver dag, og ikke mindst om

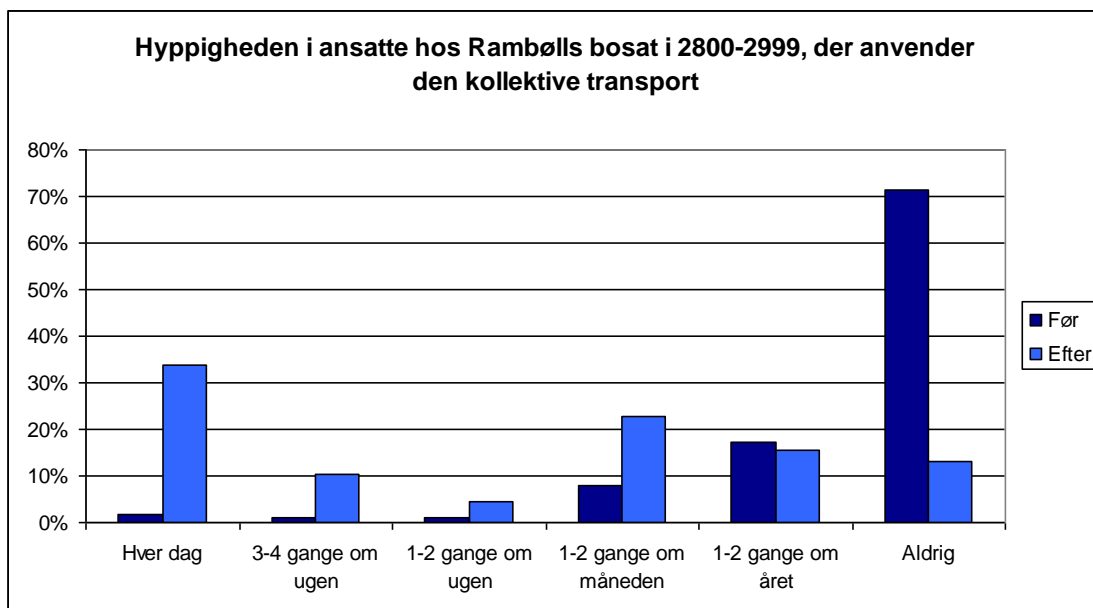
vinteren. Derfor kan de kaldes mellemløst brugere, idet de både anvender kollektiv transport og cykel afhængig af vejr og årstid.

Af de ansatte i DI bruger 69 % nu Metroen. Ud fra denne procentsats kan det tilnærmelsesvist beregnes, hvor mange flere rejser i Metroen, som foretages af ansatte i DI. Ved udregning, bliver det til 154 ansatte i DI, der tager Metroen hver dag. Med både ud- og hjemrejse dagligt giver dette 308 daglige rejser. Medtages de ansatte, der tager Metroen 3-4 gange om ugen, skal der lægges 60 daglige rejser oveni. Samlet set giver det, 368 daglige rejser fra ansatte hos DI.

Laves samme regnestykke for Rambøll giver dette samlet 701 daglige rejser. Det giver Metroselskabet 1069 daglige rejser fra ansatte hos DI og Rambøll. Dette tal kan nu sammenlignes med stigningen i det daglige antal passagerer på Ørestad Metrostation en tilfældig uge sidste år i forhold til samme uge i år. Antallet af passagerer på Ørestad Metrostation var i 3. uge 2010 gennemsnitlig 5.289 pass/dag, hvorimod tallet for samme uge i 2011 lå på 6.509 pass/dag. Dette giver en forskel på 1220 passagerer, hvilket stemmer godt overens med de 1069 ekstra daglige rejser på Ørestad station, som er udregnet ud fra internetspørgeskemaet. Dette giver en stigning på godt 25 % af stationens samlede passagertal fra 2010 til 2011. Under forudsætning af at passagerstigningen på Ørestad station skyldes de to virksomheders indflytning, vil de tilsammen give en stigning på 0,8 mio. rejser i Metroen på et år.

5 Bopælens beliggenhed som indflydelse på hvor ofte den kollektive transport anvendes

Over 50 % af DI's ansatte bor i brokvartererne eller syd/vest for København såsom Vanløse, Brøndby eller Valby (postnumre 2000-2799). Der ses en klar tendens til, at mange af disse ansatte er rykket fra aldrig - eller et par gange om året - at anvende den kollektive transport til nu at anvende den dagligt. Før flytningen anvendte ca. 30 % af de ansatte, der bor i 2000-2799, den kollektive transport, hvorimod over 50 % nu anvender den dagligt².

² Det skal dog nævnes, at denne undersøgelse er foretaget i vintersæsonen, hvorfor flere ofte anvender den kollektive transport.

Figur 2: De ansatte i Rambølls hyppighed af anvendelsen af den kollektive transport, såfremt de bor i et af postnumrene 2800-2999.

I Rambøll ses den største rejsevaneændring hos de ansatte, der bor nord for København i byer som Lyngby, Vedbæk eller Gentofte (postnumre 2800-2999) og disse udgør for godt 30 % af alle ansatte. Som illustreret på Figur 2, så brugte kun 2 % af Rambølls ansatte i dette område den kollektive transport dagligt. Dette kunne meget vel skyldes, at placeringen af Rambølls domicil før lå svært tilgængeligt med kollektiv transport. Efter at Rambøll er flyttet til Ørestad anvender nu over 30 % i denne gruppe den kollektive transport hver dag, mens kun 13 % nu aldrig anvender kollektiv trafik mod hele 71 % før. Størstedelen af Rambølls ansatte bor i 2000-2799, nemlig 40 %, og i denne gruppe er andelen, der anvender den kollektive transport dagligt, steget fra 15 % til 26 %. Dette på trods af de attraktive parkeringsforhold for Rambølls ansatte i Ørestad.

6 Muligheden for at køre i bil på arbejde

I spørgeskemaet blev der stillet et spørgsmål om hvorvidt den ansatte havde muligheden for at køre i bil på arbejde. Her svarede 55 % og 80 % hos henholdsvis DI og Rambøll, at de havde muligheden for at tage bilen på arbejde. På trods af at have muligheden for at køre i bil på arbejde, anvendte 47 % af DI's ansatte kollektiv transport dagligt før flytningen til Ørestad. Dette tal har ikke ændret sig væsentligt, men er dog steget lidt og ligger nu på 50 %.

I Rambøll er ændringen større, idet kun 4% af de ansatte, der havde muligheden for at køre i bil, anvendte den kollektive transport dagligt. Dette tal har ændret sig markant efter Rambølls domicil er flyttet til Ørestad, da nu 20 % af de ansatte, der har muligheden for at køre i bil, alligevel vælger at benytte den kollektive transport hver dag til og fra arbejde.

7 Konklusion på internetundersøgelsen

Internetundersøgelsen viser, at mange ansatte hos DI og Rambøll har ændret deres rejsevaner til og fra arbejde efter flytningen af domicilerne til Ørestad. Undersøgelsen giver et billede af, at det er muligt at flytte folk fra bil til kollektiv transport, hvis blot tilgængelighed er god – og at ringe tilgængelighed binder folk til bilen. Ændringerne er store for Rambøll, der forud for flytningen til Ørestad havde en beliggenhed med ringe kollektiv tilgængelighed. Således vil den største overflytning fra bil til kollektiv transport kunne opnås, hvis en virksomhed med en kollektiv svag beliggenhed flytter til et knudepunkt for kollektiv trafik.

Undersøgelsen viser desuden, at det at have en bil til rådighed ikke er fuldt normerende for kørsel i bil frem for kollektiv transport. Derudover kan overflytningen af cyklister til kollektiv transport fra brokvartererne være et udtryk for mellemfrekvente brugere, der ændrer rejsevaner efter vej og årstid.

Bilag 1 – spørgeskema

Kære medarbejder i DI.

Dette internetspørgeskema har til formål at kortlægge dine transportvaner før og efter flytningen af DIs domicil til Ørestad. Det vil tage højst 3-4 minutter at besvare spørgeskemaet.

Vi håber, at du vil bidrage til undersøgelsen.
Med venlig hilsen

Metroselskabet

Hvad var dit primære transportmiddel til din arbejdsplads FØR flytning til Ørestad (Du kan sætte hak ved mere end én mulighed)

- Bil
- Motorcykel / Knallert
- Cykel
- Gå (mere end 1 km)
- Bus
- Metro
- S-tog
- Regional-tog
- Kystbanen / Øresundsbanen

Hvad er dit primære transportmiddel til din arbejdsplads EFTER flytning til Ørestad (Du kan sætte hak ved mere end én mulighed)

- Bil
- Motorcykel
- Cykel
- Gå (mere end 1 km)
- Metro
- Bus
- S-tog
- Regional-tog
- Kystbanen / Øresundsbanen

Din transporttid til arbejdsplads når du benytter dit primære transportmiddel?

	Mindre end 15 min	Ml. 15-30 min	Ml. 30-45 min	Ml. 45-60 min	Mere end 60 min
Før flytning	☐	☐	☐	☐	☐
Efter flytning	☐	☐	☐	☐	☐

Hvad er din transportafstand til arbejdspladsen ca.?

	0-10 km	10-20 km	20-30 km	Mere end 30 km
Før flytning	☐	☐	☐	☐
Efter flytning	☐	☐	☐	☐

Hvor ofte anvendes kollektiv transport til arbejde?

	Hver dag	3-4 gange om ugen	1-2 gange om ugen	Et par gange om måneden	Et par gange om året	Aldrig
Før flytning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Efter flytning	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du mulighed for at køre i bil til arbejde?

- Ja
- Nej

De følgende spørgsmål omhandler din baggrund

Køn

- Mand
- Kvinde

Hvad er din alder?

Alder angivet i år |

Uddannelse

- Ingen
- Folkeskole 9/10 klasse
- Student/HF eller lign.
- Erhversuddannelse
- Videregående uddannelse

Bopæl (postnummer)

- 0-999
- 1000-1999
- 2000-2799
- 2800-2999
- 3000-3999
- 4000-4999
- Øvrige Danmark
- Sverige

Tak for din deltagelse!

Med venlig hilsen

Metroselskabet